

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku Dyrektora Zakładu Karnego w R.
przy uczestnictwie W. B.
przy udziale Prokuratora Regionalnego w R.
o uznanie za osobę stwarzającą zagrożenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża uczestnika kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w R. na rzecz adwokata A. W. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi W. B., z urzędu, w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 23 listopada 2018 r. w sprawie z wniosku Dyrektora Zakładu Karnego w R. przy udziale W. B. i Prokuratora Okręgowego w R. o uznanie za osobę stwarzającą zagrożenie - Sąd Okręgowy w R. uznał uczestnika W. B. za osobę stwarzającą zagrożenie, orzekł o zastosowaniu wobec niego nadzoru prewencyjnego, nałożył na niego obowiązek poddania się postępowaniu terapeutycznemu - terapii seksuologicznej w trybie ambulatoryjnym w Poradni Seksuologicznej i Patologii Współżycia w W. ul. D., zarządził pobranie od uczestnika: wymazu ze śluzówki policzków w celu przeprowadzenia analizy DNA, odcisków linii papilarnych, wykonanie zdjęć, szkiców i opisów wizerunku uczestnika, umieszczenie wyników analizy DNA, odcisków linii papilarnych, zdjęć, szkiców i opisów wizerunków uczestnika w odpowiednich bazach i zbiorach danych, o których mowa w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Postanowieniem z 9 kwietnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację uczestnika.

W skardze kasacyjnej uczestnik jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ wydanie orzeczenia przez Sąd drugiej instancji nastąpiło w sytuacji, gdy z opinii zespołu biegłych sądowych wynikało, iż uczestnik jest osobą stwarzającą zagrożenie na podstawie swoich cech charakteru - sztywność poglądów i przyjętych schematów poznawczych, niepełny krytycyzm co do prezentowanych przez siebie postaw, nieprzyjmowanie odpowiedzialności za swoje czyny, pomniejszanie ich znaczenia, poszukiwanie okoliczności, które stawiają uczestnika w bardziej korzystnym świetle, które można uznać co najwyżej za negatywne cechy charakteru, ale nie za zaburzenia psychiczne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r.,

II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana.

Lakoniczny wywód, zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany. Wbrew twierdzeniom uczestnika, podstawy orzeczenia Sądu

pierwszej i drugiej instancji były szersze niż on wskazuje. Nie chodziło jedynie o jego cechy charakteru w postaci: sztywności poglądów i przyjętych schematów poznawczych, niepełnego krytycyzmu co do prezentowanych przez siebie postaw, nieprzyjmowania odpowiedzialności za swoje czyny, pomniejszania ich znaczenia, poszukiwania okoliczności, które stawiają uczestnika w bardziej korzystnym świetle. Podstawą orzeczenia było rozpoznanie u uczestnika zaburzenia osobowości oraz zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią pedofilii. Z opinii wynikało, że zaburzenia preferencji seksualnych, to trwała cecha i nie jest możliwe wyleczenie, lecz koniecznym jest podjęcie terapii. Celem procesu terapeutycznego jest zmiana sposobu funkcjonowania.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 1 i 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono, na podstawie §§ 2-4 w zw. § 14 ust. 1 pkt 3 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 18).